



RZECZPOSPOLITA POLSKA

Rzecznik Praw Obywatelskich

00-090 Warszawa

Tel. centr. 551 77 00

Al. Solidarności 77

Fax 827 64 53

Warszawa, 26 lutego 2004 r.

36374

RPO-426891-X/02/TS

Pan

Dr Józef Oleksy

Wiceprezes Rady Ministrów

Minister Spraw Wewnętrznych

i Administracji

Szanowny Panie Premierze,

Do Rzecznika Praw Obywatelskich w dalszym ciągu napływają skargi dotyczące wysokości opłat za udostępnianie danych ze zbiorów meldunkowych i zbioru PESEL. Problem ten Rzecznik sygnalizował już Ministrowi Spraw Wewnętrznych i Administracji, kierując do niego wystąpienie, w którym zwrócił uwagę, iż rozporządzenie Rady Ministrów regulujące przedmiotową kwestię - wbrew wytycznym zawartym w upoważnieniu ustawowym - nie różnicuje wysokości wspomnianych opłat w zależności od zakresu udostępnianych danych. W odpowiedzi na wystąpienie, Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji nie zgodził się z przedstawionym przez Rzecznika stanowiskiem, wyjaśniając, iż przepisy rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie wysokości opłat za udostępnianie danych ze zbiorów meldunkowych, zbioru PESEL oraz ewidencji wydanych i utraconych dowodów osobistych oraz warunków i sposobu ich wnoszenia, określają różną wysokość opłat z tytułu udostępniania jednostkowych danych w zależności od tego, czy dane udostępniane są do celów badawczych, statystycznych oraz badania opinii publicznej lub rynku, czy też przekazywane za pomocą urządzeń teletransmisji ( pismo nr SMP-2127/2003/EN ). W świetle powyższego, w ocenie Ministra, przepisy powołanego rozporządzenia spełniają wymogi wynikające z art. 44h ust. 10 ustawy o ewidencji ludności i dowodach osobistych, a w szczególności różnicują wysokość opłat ze względu na zakres udostępnianych danych. Zaprzeczeniem tej tezy jest jednak stwierdzenie zawarte w udzielonej mi odpowiedzi, iż „wprowadzenie zróżnicowania opłat za dane

uzyskiwane z systemu PESEL wiązałyby się z koniecznością rozbudowy systemu o mechanizmy śledzenia i wydruku obciążeń systemu komputerowego dla każdego z zapytań, co z kolei spowodowałoby zwiększenie kosztów utrzymania i eksploatacji systemu i tym samym podniosłoby koszt uzyskania jednostkowych danych." Dlatego też, zdaniem Ministra, „Prostszym rozwiązaniem jest - wprowadzone rozporządzeniem Rady Ministrów -równomierne rozłożenie kosztów związanych z udostępnianiem danych na wszystkie podmioty ubiegające się o udostępnienie danych." Treść cytowanych wyjaśnień potwierdza zatem zarzut, iż niezależnie od zakresu danych udostępnianych ze zbiorów meldunkowych czy zbioru PESEL, opłata pobierana za ich udostępnienie jest taka sama, z wyjątkiem sytuacji, gdy dane udostępniane są do celów badawczych, statystycznych, badania opinii publicznej lub rynku. W świetle powyższego nie ulega wątpliwości, że przepis § 1 powołanego rozporządzenia Rady Ministrów, nie realizuje wytycznych zawartych w art. 44h ust. 10 ustawy o ewidencji ludności i dowodach osobistych, w części w jakiej zobowiązują one Radę Ministrów do zróżnicowania wysokości opłat w zależności od zakresu udostępnianych danych.

Odnosząc się natomiast do kwestii wysokości opłaty za udostępnienie danych ze zbiorów meldunkowych, która powinna pokrywać koszty udostępnienia tych danych, Rzecznik zwraca się z uprzejmą prośbą o przedstawienie kilku wariantów kalkulacji kosztów wyszukiwania jednostkowych danych ze zbiorów meldunkowych, w sytuacji gdy tzw. dane wejściowe obejmują:

- 1) nazwisko osoby,
- 2) imię i nazwisko osoby,
- 3) imię i nazwisko, osoby oraz pełną datę jej urodzenia, lub
- 4) imię i nazwisko osoby i jej adres zamieszkania.

Uprzejmie proszę Pana Premiera o zbadanie zakwestionowanych regulacji prawnych, ustosunkowanie się do przedstawionych uwag oraz poinformowanie Rzecznika Praw Obywatelskich o swoim stanowisku.

Z wyrazami szacunku

Z upoważnienia

Rzecznika Praw Obywatelskich

/-/ dr hab.. Jerzy Świątkiewicz

Zastępca Rzecznika Praw Obywatelskich